

Een eigen festival voor de elektrische gitaar

Het tweede Output Festival gaat over de elektrische gitaren van professionals, amateurs en componisten.

Door JOCHEM VALKENBURG

AMSTERDAM, 24 SEPT. Er trekt het komende weekend een golf van elektrische gitaarklanken door het Muziekgebouw aan 't IJ. Figuurlijk, met meer dan vijftien concerten met eigentijdse composities voor elektrische gitaar, onderdeel van de tweede editie van het Output Festival. Maar ook letterlijk, in *The Wave* van componist Chiel Meijering. Meer dan honderd amateurgitaristen spelen een compositie gebaseerd op het principe van de 'wave', zoals die bij demonstraties en sportwedstrijden voorkomt: een kreet, een beweging, of in dit geval muziek, verplaatst zich als een rollende golf door een mensenmassa. Gitarist Jan Akkerman, hoofdgast op het

Fiumara (staand) en Hijmans (zittend). (Foto Jørgen Krielen)

festival, zal zich hierop als solist laten meevoeren.

Meijerings creatie lijkt de belangrijkste pijlers van het Output Festival in zich te verenigen: de populariteit van het instrument bij het grote publiek, het avontuurlijk-

ke van de eigentijdse gecomponeerde muziek en – essentieel in de gitaartraditie – een 'gitaarheld' in de persoon van Akkerman.

Het festival, dat in 2004 nog een relatief kleinschalige eerste editie beleefde, wordt georganiseerd

door gitarist Wiek Hijmans en muziekjournalist en –organisator Anthony Fiumara. Het tweetal is van mening dat juist de elektrische gitaar, vooral bekend uit de lichtere genres, het ideale instrument is voor moderne concertmuziek. Fiumara: „In de twintigste eeuw gingen componisten steeds meer op zoek naar de binnenkant van de klank. De elektrische gitaar biedt daarvoor de ideale interface.”

De speler kan zijn klank haast tot in het oneindige manipuleren, en blijft tegelijk als tokkelaar lichamelijk nauw verbonden met het geproduceerde geluid. Hijmans: „De elektrische gitaar is elektrisch en fysiek tegelijk. Met het intieme van de schootharp, maar dan elektrisch uitvergroet.”

Toch moesten Hijmans en Fiumara constateren dat er, buiten pop en jazz, nog niet genoeg modern repertoire voor het instrument gecomponeerd is. Daarom gaven ze een groot aantal componisten uit binnen- en buitenland

opdracht nieuw werk te schrijven – van spectralist Tristan Murail tot Hagenaar Gilius van Bergeijk, die samen met zijn zoon Floris aan de slag ging.

Het festivalthema 'The soul of the tone' was aanleiding om veel op klank gerichte componisten en gitaristen uit te nodigen. Naast Murail zijn dat bijvoorbeeld gitarist Fred Frith, die aan zijn instrument fascinerende klanken onttrekt waarin soms geen gitaar meer te herkennen is, en componist John Luther Adams, die zich voor zijn soundscapes door het landschap van zijn thuisstreek Alaska laat inspireren.

Uniek is ook een workshop over historische gitaarsounds door gitarist Jack Pisters. Hij zal een originele Beatles-, Hendrix- en Byrds-setup laten horen, met historische instrumenten en apparatuur. Hijmans: „We krijgen ook op elektrische gitaar nu dus een soort authentieke uitvoeringspraktijk!”

Zelf zal Hijmans op enkele con-

certen als solist te horen zijn. Hij presenteert bovendien een boek over instrumenteren voor elektrische gitaar. Voor componisten die zelf geen gitaar spelen, blijkt het moeilijk op een natuurlijke wijze voor het instrument te componeren. Voor zaken als versterking en elektronische effecten, juist zo bepalend voor de klank, bestond nog geen uniforme notatiemethode („ergens tussen Clapton en Santana”, zette Murail ooit in een partituur). Hijmans doet met zijn gids een stap richting eenduidigheid, maar erkent ook dat er veel van de individuele gitarist blijft afhangen. Je kunt de muzikant door de elektronica heen altijd blijven herkennen. „Het gaat om de speler. Het is elektrische muziek, geen elektronische.”

Output Festival: Electric Guitar in Contemporary Music. 28/9 t/m 30/9 Muziekgebouw aan 't IJ en Bimhuis, Amsterdam. Info: www.outputfestival.com.